

Vertrouwelijk

Aan: de minister-president
de minister van Defensie
de minister van Buitenlandse Zaken

Van: Coördinator Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Betreft: Toestand Midden-Oosten

afgesloten 17.00 uur op
13 oktober 1973 in
vergadering CVIN

Syrië-front

Van de drie op Golan ingezette Israelische divisies zouden er twee oprukken in de richting van Damascus. De opmars geschiedde minder snel dan aanvankelijk werd verwacht, mogelijkterwijs mede als gevolg van het stoten op Irakse troepen (één infanteriedivisie, versterkt met een pantserbrigade). Het grootste deel van de Iraakse troepen in dit gebied ingezet, zou overigens inmiddels reeds uiteengeslagen zijn.

De voorste eenheden van het Israelische leger bevinden zich thans op een afstand van ruim 30 km. van Damascus. Ook ten zuid-oosten van de Golanhoogte zouden Israelische troepen ca. 20 km. zijn opgerukt in de richting van Deraa, een kruispunt van wegen op ongeveer 10 km. afstand van de Syrisch-Jordaanse grens.

Om 14.00 uur maakte de radio melding van de inzet van Jordaanse eenheden in Syrië. Er zijn tot nog toe alleen indicaties dat deze inzet is bedoeld om de druk op Damascus te verlichten. Deze grensoverschrijding hoeft nog niet te betekenen dat Jordanië offensief aan de oorlog zal gaan deelnemen. Aan offensieve middelen beschikt Jordanië over twee tankdivisies en een gemachi-^{mechani-}seerde divisie allen van uitstekende kwaliteit (totaal ± 400 tanks), alsmede over een kleine luchtmacht met slechts één squadron vrij moderne jachtvliegtuigen. De Israelische luchtmacht gaat voort met het verlenen van steun aan de grondstrijdkrachten aan het Syrische front.

Sinai-front

De situatie aan het Sinai-front blijft nog steeds statisch. Tankgevechten en artilleriebeschietingen vinden nog slechts sporadisch plaats. De Egyptenaren hebben hun troepen aan de Oostzijde van het Suezkanaal ook in de afgelopen nacht weer versterkt met raket- en artillerie-eenheden.

Militaire waarnemers in de Sinai hebben gemeld dat de Egyptische troepen een door mijnevelden beveiligde verdedigingslinie aanleggen langs de oostelijke oever van het Suezkanaal.

De Israelische troepen hebben zich beperkt tot het uitvoeren van commando-raids.

Marine

Nauwelijks wijzigingen in grote Sowjet marine-concentraties rondom Kreta. Aangenomen wordt dat ook de eenheden van de Amerikaanse zesde vloot zich nog in deze omgeving bevinden.

Beide Russische amphibische eenheden vermeld in vorig overzicht blijken zich thans op te houden vóór de Syrische kust. In tegenstelling tot de verwachting dat deze schepen een bevoorradingsrol hadden, lijkt het thans waarschijnlijker dat zij dienen als stand-by voor eventuele evacuatie van Sowjet-personeel vanuit Syrië.

Vermeldenswaardig is nog dat in de komende vier dagen in totaal zes amphibische eenheden de Zwarte Zee zullen verlaten met bestemming Middellandse Zee. Bewegingen van Sowjet-kruiser en begeleidende eenheid duiden op normaal doorgaan van aangekondigd Sowjet Vlootbezoek aan Italië in de periode 15-20 oktober.

Logistiek

De Sowjet Unie heeft officieel haar voornemen bekend gemaakt om de Syrische en Egyptische strijdkrachten te bevoorraden. De Sowjet luchttransporten naar Syrië gaan nog steeds door en dergelijke transporten naar Egypte zijn inmiddels aangevangen.

Na het VK heeft, wegens de pers, nu ook België zijn leveranties van militair materiaal aan de oorlogvoerende landen gestaakt.

Volgens onze defensie-attaché te Washington leveren de VS op beperkte schaal artilleriemunitie aan Israel. Openlijke leveranties van tanks en vliegtuigen vinden vooralsnog niet plaats. Een beslissing daarover wordt wel gedurende dit weekeinde verwacht.

Olie

De olielanden aan de Perzische Golf komen a.s. dinsdag in Koeweit bijeen om hun tactiek voor de verdere prijs- onderhandelingen met de internationale oliemaatschappijen te bespreken, nadat vijf van deze maatschappijen de wens te kennen hadden gegeven de besprekingen 14 dagen uit te stellen voor intern beraad. Dit overleg zou heel goed kunnen dienen voor het bespreken van een eventuele dreiging met of uitvoering van een olieboycot tegen landen die steun geven aan Israel.

Er zijn aanwijzingen dat Koeweit en Saoedi-Arabië een boycot afhankelijk willen stellen van eventuele openlijke steunverlening door de VS. Dit drukmiddel zou in dat geval gefaseerd worden toegepast, afhankelijk van de mate van de levering.

Overige landen

De aankomst van een Soedanese infanterie-brigade aan het Egyptische front is bevestigd.

Tunesië heeft 1.300 man troepen door de lucht vervoerd naar Egypte. Uit gewoonlijk betrouwbare bron is vernomen dat Iran zich neutraal zal opstellen en niets wil onder-

nemen dat de belangen van de VS zou kunnen schaden. Van Arabische zijde worden inlichtingen ingewonnen omtrent de beweerde "vrijwilligers" uit Nederland. Beweerd werd dat het om in burgerkleding gestoken sodaten gaat.

Algemeen

Volgens onze Defensie Attaché Washington zou de Sowjet Unie 3 Airborne divisies prepareren voor inzet in Arabische landen. Eerste doel zou Damascus zijn. Bescherming en evacuatie van Sowjet burgers wordt als motief gehanteerd.

Conclusie

De Syrische strijdkrachten bieden nog steeds georganiseerde tegenstand. Mede door de aankomst van Jordaanse troepen in Syrië kan worden verwacht dat Israël niet naar Damascus zal oprukken maar zich zal bepalen tot het consolideren van zijn positie op de Golan hoogte. In de Sinaï is de toestand nog steeds niet wezenlijk veranderd.
